

POLICIJA NA KOČEVSKEM

Na Dunaju so aprila 1848 izdali navodila o ustanovitvi narodne straže oziroma narodne garde, ki jo je dobilo tudi Kočevje. Poleg tega se v mestu že vsaj leta 1887 omenja tudi mestni stražnik. Leta 1850 je bil v Kočevju poveljnik voda nadporočnik Gregor Possavetz, pod Kočevje pa so spadale postaje Kočevje (devet mož), Osilnica, Fara, Knežja Lipa in Koprivnik (povsod po štirje možje). Postaja Loški Potok je spadala pod Ribnico. Z ukinitvijo Vojne krajine so orožniške postaje organizirale svoje izpostave s po enim orožnikom, in sicer v Poljanski dolini v Dolu, Pirče v Kostelu, Osilnici, Žlebah, Novem Kotu in Kužlju, Ribnica pa na Hribu. To število se je kasneje še povečalo. Pirče so npr.

imele poleg naštetih še izpostave v Črnem Potoku in Slavskem Lazu. Nihalo je tudi število orožnikov. Leta 1896 naj bi bil v Kočevju za 1631 ljudi zadolžen en orožnik, ki je pokrival 44 km² veliko območje. Po podatkih za leto 1907 je bil sedež 4. oddelka orožništva na Kranjskem v Kočevju, njegov poveljnik pa je bil poročnik Oskar May, okrajni orožniški poveljnik in komandir je bil Anton Bajič, tu pa je bilo 12 postaj.

Ob neredih so orožništvo v Kočevju okrepili. Zaradi neredov ob predvolilnih zborovanjih leta 1907 so na primer v mesto poslali dodatnih 85 orožnikov. V virih je zaslediti še več dogodkov, v katere so morali poseči orožniki. Prav tako so orožniki morali pomagati tudi pri različnih delih, tako na primer leta 1870 pri gradnji ceste v Mozlju in Knežji Lipi.

Leta 1918 se je 12. orožniško poveljstvo delilo na šest oddelkov, sedež četrtega je bil v Kočevju. Poveljeval mu je stotnik Rudolf Handl, imel pa je 23 orožniških postaj s 83 možmi, med njimi v Kočevju (sedem mož vključno z enim okrajnim stražmojstrom), v Starem

Maks Vovk, legenda kočevskih miličnikov, pri usmerjanju prometa v Kočevju, okoli leta 1960
● Zasebna last

Milčičniki pred prostori policijske postaje na Ljubljanski cesti 26 v Kočevju, kjer so domovali vsaj od leta 1948, okoli leta 1970
● Zasebna last

Logu, Koprivniku, Kočevski Reki, Mozlju, Petriini, Osilnici, Dragi, Moravi, Loškem Potoku in Predgradu pa s po tremi možmi. Leta 1939 so bile orožniške postaje poleg Kočevja tudi v Vasi, Kočevski Reki, Mozlju, Predgradu, Koprivniku, Hribu (Loški Potok) ter Starem Logu.

Kje je bila prva orožniška postaja v Kočevju, ni natančno znano, vemo pa, da so za zakup prostorov leta 1857 odšteli 500 goldinarjev. V letu 1907 se je iz Podgorske ulice preselila na Ljubljansko cesto (takratna številka 114). Vsaj od leta 1927 je bila postaja na današnji Ljubljanski cesti 17 v stavbi, kjer je bila sprva bolnišnica. Prav tako ni znano, kje so bili nastanjeni mestni policisti/stražniki, domnevamo pa, da v nekdanji občinski stavbi, kjer je bil tudi del zaporov. V letih pred prvo svetovno vojno so bili mestni stražniki Kristijan Bavčar, Anton Čuk in Hütter.

Med 2. svetovno vojno so tako Italijani kot Nemci vzpostavili svojo policijo (vodja nemških policistov je stanoval v Kajfeževi vili), delovala pa je tudi partizanska narodna zaščita. V začetku septembra 1945 je ministrstvo za notranje zadeve v upravljanje prevzelo tudi po vojni ustanovljeno kazensko taborišče v Kočevju, do sredine petdesetih let dvajsetega stoletja pa so taborišča obstajala še v Ferdrengu, Mlaki pri Kočevski Reki in Inlaufu pri Borovcu.

Leta 1945 je bilo v Kočevju zabeleženih osem miličnikov, njihovo število pa je postopoma naraščalo. Izpostave so bile tudi v Kočevski Reki, Moravi, Predgradu, Koprivniku in Štalcerjih. V obdobju 1948-1951 je obstajala gozdna milica. Vsaj od leta 1848 je imela postaja milice svoje prostore v nekdanjem Marijinem domu. Leta 1979 se je preselila na današnjo Ljubljansko cesto 9, v nekdanjo Röt-hlovo vilo. Takrat je bilo zaposlenih 21, število pa se je v naslednjih letih zelo povišalo (120 v letu 2008), zato so prostori kmalu postali pretesni. S selitvijo na novo policijsko postajo Pri Unionu 1, ki je bila svečano odprta 16. maja 2008, so se pogoji za delo policistov zelo izboljšali. Policijska postaja Kočevje obsega območje občin Kočevje, Kostel in Osilnica. Mejno kontrolo opravlja na mejnem

Policijska postaja Kočevje, december 2010
● Policijska postaja Kočevje

prehodu za maloobmejni promet Osilnica in mejnem prehodu za mednarodni promet Petrina.

Komandirji po 2. svetovni vojni: Jože Podržaj, Franc Jarc, Anton Mihelič (vršilec dolžnosti), Urban Dobovšek, Miran Klavara, Polde Žnidaršič, Peter Ješelnik, Mirko Ješelnik, Robert Somensary, Matjaž Koprivšek, Peter Kotar in Silvo Košir.

TRIJE KOČEVSKI PREDVOJNI VARUHI REDA

MATTHIAS JAKLITSCH

se je rodil 23. novembra 1876 v Mahovniku pri Kočevju. V virih je kot nalogovni orožniški stražmojster prvič omenjen leta 1898, ko je služil v Kostanjevici ob Krki. Najkasneje leta 1909 je nastopil službo pri adjutanturi deželnega orožniškega poveljstva v Zadru, kjer naj bi po družinskih podatkih dosegel položaj okrožnega žandarmerijskega inšpektorja.

Oktober 1909 se je v Kočevju oženil z Josefo König iz Ceste pri Starem Logu. Nevesta je pred poroko več let živel v New Yorku in želela vstopiti v samostan, a se je vrnila domov, ker je Jaklitschu obljubila zakon. Ob ženitvi je mestni cerkvi daroval deset kron za novo monštranco. Kot darovalca ga tisk omenja tudi štiri leta kasneje, ko je enak znesek prispeval za zvonove v cerkvi Corpus Christi na Trati.

Ob koncu 1. svetovne vojne je v Zadru izgubil službo. Skladno z določili sa-intgermainске pogodbe se je odločil za selitev v Avstrijo. Z ženo in hčerko Josefine in sinom Matthiasom se je po krajšem bivanju v Kočevju kot okrožni žandarmerijski predstojnik zaposlil v štajerskem Hartbergu, kmalu zatem pa v Gradcu. Tam se mu je rodila še hčerka Leopoldine Maria.

Umrl je 14. oktobra 1938 v Gradcu. Za delo v orožniških vrstah je prejel najmanj sedem odlikovanj, med njimi septembra 1916 srebrni križec za zasluge s krono na traku medalje za hrabrost, aprila 1932 pa zlato medaljo za zasluge za Republiko Avstrijo.

Orožnik Matthias Jaklitsch z družino, okoli leta 1915
● Fotografiral Jos. Dornig, Kočevje, zasebna last

RUDOLF CVETKO
se je rodil 17. novembra 1880 v Senožečah kot sin žandarmerijskega računskega stražnika. Po končani nižji gimnaziji in tržaški kadetnici se je zaposlil v avstro-ogrski vojski. Avgusta 1912 je za Avstrijo nastopil na olimpijskih igrah v Stockholmu, kjer je le nekaj dni po bronu Kočevarja Richarda Verderberja kot prvi Slovenec osvojil olimpijsko medaljo, moštveno srebro v sabljanju.

Piščalki, ki ju je pri varovanju in vzpostavljanju reda v Kočevju uporabljal Kristijan Bavčar
● Zasebna družinska last, fotografirala Živa Ogorelec, Pokrajinski muzej Kočevje

Konec septembra 1913 je vojsko zapustil, vendar je bil ob izbruhu vojne vanjo znova vpoklican. Po razpadu cesarstva ga je 19. novembra 1918 Narodna vlada SHS s činom stotnika sprejela v aktivno orožniško službo pri okrajnem glavarstvu v Kočevju. Tu je s presledki služboval do 10. julija 1924, ko bil z mesta poveljnika kočevske žandarmerijske čete premeščen v poveljstvo 1. žandarmerijskega polka v Beograd. V Kočevju je kasneje več desetletij živel in delal tudi njegov edinec Aleksander Rudolf.

Zaradi obtožb, da med žandarji širi republikanske ideje, se je Cvetko avgusta 1926 kot žandarmerijski podpolkovnik iz načelnih razlogov upokojil. Po upokojitvi se je posvetil delu na civilnem področju, predvsem pa razvoju slovenskega in jugoslovanskega sablaškega športa. Umrl je 15. decembra 1977 v Ljubljani. Za zasluge pri delu ga je kralj Aleksander leta 1923 odlikoval z redom belega orla V. stopnje, za dosežke v športu pa je leta 1965 prejel Bloudkovo nagrado.

KRISTIJAN BAVČAR

se je rodil 12. septembra 1891 v Selu pri Črničah na Vipavskem. Leta 1921 je nastopil orožniško službo v Kočevju, kjer se je 3. septembra 1927 poročil z Marijo Kaplan z Velikih Poljan nad Ortnekom. V zakonu se jima je rodilo pet otrok, dva sinova in tri hčerke, a se je eden izmed sinov, devetletni Stanislav, oktobra 1944 smrtno ponesrečil med igro z bombo.

V poročni knjigi je Bavčar že zaveden kot nadstražnik. Leta 1936 se s policijskim nadzornikom Čukom omenja med stalnimi uslužbenci mesta Kočevje, tri leta kasneje pa je bil tudi eden izmed ustanovnih članov Legije koroških borcev v Kočevju.

Zaradi krajše časovne distance je spomin nanj med ljudmi delno še ohranjen. Veljal je za doslednega človeka, ki je bil do otrok prijazen, čeprav je kdaj kakšnemu tudi izpršil hlače. Odločno je posredoval pri pretepih: kosal se je tudi s po tremi možmi hkrati, zaradi česar je bil zvok njegove piščalke med rudarji ob plačilnih dneh zelo osovražen. Nekateri mlajši Slovenci so mu očitali preveč razumevanja za Kočevske Nemce, vendar pa slednji poročajo le o korektnih, ne pa tudi pristnejših stikih.

Svoje delo je Bavčar opravljal tudi med 2. svetovno vojno, zato se je po osvoboditvi znašel na udaru oblasti. Kasneje je bil med drugim receptor v hotelu Pugled in varoval premoženje podjetja Trgopromet. Umrl je 26. avgusta 1975 v Kočevju.

Rudolf Cvetko, prvi Slovenec z olimpijsko medaljo, v jugoslovanski orožniški uniformi, okoli leta 1940
● Narodni muzej Slovenije

Izdal in založil: Pokrajinski muzej Kočevje, zanj Vesna Jerbič Perko, 2015
Avtorji besedil: Darinka Kolar Osvald (V času Franca Jožefa I., Kraljevina SHS – Jugoslavija, Druga svetovna vojna, Samostojna Slovenija), Vida Škerjanc (Socialistična Jugoslavija), Vesna Jerbič Perko (Policijska na Kočevskem), Mihael Petrovič ml. (Trije kočevski predvojni varuhi reda), Vasja Pavlin (Policijska na Ribniškem)

Viri in literatura: arhiv Ministrstva za notranje zadeve, Arhiv Republike Slovenije, Pokrajinski arhiv Maribor, arhiv Muzeja slovenske policije, arhiv PMK Kočevje, arhiv PP Kočevje, arhiv PP Ribnica, arhiv Župnije Kočevje, Nadškofijski arhiv Ljubljana, Fritz Hörmann, Gerald Hesztera: Zwischen Gefahr und Berufung, str. 282, Museumsverein Werfen 1999, Sergej Vrišer: Uniforme v zgodovini, Slovenija in sosednje dežele. Ljubljana 1987, Sergej Vrišer: Uniforme v zgodovini, civilne uniforme na slovenskem. Ljubljana 1991, Strokovni list ljudske milice. št. 10-11, 1952, Janez Švajncar: Vojna in vojaška zgodovina Slovencev. Ljubljana 1992, Pavle Čelik: Orožništvo na Kranjskem (1850-1918), Pavle Čelik: Slovenski orožniki 1918-1941, Ljubljana 2001, Pavle Čelik: Izza barikad, fotografska priloga. Ljubljana 1992, Pavle Čelik: Policaji. Ljubljana 1991, Ukaz ministrstva za notranje zadeve o ustanovitvi orožništva, 18.1.1850, Začasna organska postava žandarmerije v avstrijskem cesarstvu, 18.1.1851, Poduk za deželno žandarmerijo, Dunaj 1851, Kazenski zakonik za kraljevino Srbijo. 1919, Policijski žepni priročnik. 1940, Tadeja Kolenc: Slovenska policija. Ljubljana 2002, Zakon o narodni milici. Uradni list FLRJ, št. 101, 17.12.1949, Branko Bogdanovič: Dva veka policije v Srbiji. Beograd 2002, Zakon o organih za notranje zadeve. Uradni list FLRJ, št. 26, 18.7.1956, Zakon o notranjih zadevah. Uradni list SRS, št. 13, 6.4.1967, Zakon o policiji. Uradni list RS, št. 49, 3.6.1998, Uredba o uniformi, položajnih oznakah in simbolih policije, Uradni list RS, št. 104, 23.12.2010, Branko Ivančič in Božidar Truden: Odkritje spominskega obeležja – Gotenica 1991. Ljubljana 2011, Predstavitev film: Vadbena center Policije Gotenica, Gotenica 2007, Ob otvoritvi centra za izobraževanje in urjenje posebnih in vojnihi enot ONZ v Jasnici. VARNOST – Glasilo organov za notranje zadeve, št. 5. str. 145-147, Ljubljana 1976, Božidar Premrl: Vaje rezervnih miličnikov v Suhi krajini. VARNOST – Glasilo organov za notranje zadeve, št. 9-10. str. 231-236, Ljubljana 1977, Andrej Šturm: Pred obletnico delovanja centra v Jasnici. VARNOST – Glasilo organov za notranje zadeve, št. 2. str. 56-59, Ljubljana 1977, Mitja Ferenc: Kočevska – pusta in prazna, Ljubljana 2005, Mitja Ferenc, Gojko Zupan: Izgubljene kočevske vasi, 1. del: A-J, Ljubljana 2011, Tone Šercer: Potovanje skozi čas, Glasnik občine Divača: tematska številka Rudolf Cvetko (članki Ervina Dolenca in Jožeta Podpečnika), Grazer Tagblatt, Gottscheer Bote, Jutro, Slovenski poročevalec, Dolenjski list, pričevanja in dokumentacija Christina Amann, Tatjana Cvetko, Bogdan Bavčar, pričevanja Silva Vesel, Saša Bižal, Muhamed Delić, Robert Somensary, Ludwig Kren

Fotografije in gradivo so prispevali: Muzej slovenske policije, arhiv Ministrstva za notranje zadeve, Muzej novejšje zgodovine Slovenije, Pokrajinski muzej Maribor, Narodni muzej Slovenije, Arhiv Republike Slovenije, Pokrajinski arhiv Maribor, Narodna in univerzitetna knjižnica, Centralna pravosodna knjižnica, Inštitut za novejšjo zgodovino, Združenje zbirateljev policijskih insignij, Specialna knjižnica Ministrstva za notranje zadeve, Pokrajinski muzej Kočevje, Policijska postaja Ribnica, Vasja Pavlin, Muzej Ribnica, Darinka Furlič, Vladica Muznik, Ivana Pongratič, družina Dekleva, družina Bavčar, Policijska postaja Kočevje, Mira Letig, Predrag Bakovič, Vinko Fugina, Zdravko Gorjup, Franc Novak, Petra Sošič, Peter Ješelnik, Vojko Turk, Robert Somensary, Vinko Škofic, Christina Amann, Alenka Arko, Bernardka Žepohar, Blanka Bartol, Branko Kozina, Cvetka in Filip Filipidis, Dušan Nježič, Ivan Gradič, Muhamed Delić, Slavko Majerič, Škufca Tomaž, Zdenka Sever, Darja Hafnar, Bojan Vrečič, Borut Likar in številni drugi zbiralci

Lektoriranje: Služba za prevajanje in lektoriranje ter informacijsko-knjižnično dejavnost, MNZ; Prevajalska agencija Julija
Oblikovanje: Mirsada Dželadini, MNZ
Obdelava fotografij: Matjaž Mitrovič, MNZ; Tomislav Prijanovič, GPU NFL; delavci kriminalistične tehnike Policijska uprava Murska Sobota
Tisk: Birografika Bori, d. o. o.
Naklada: 1000 izvodov

UTRINKI IZ ZGODOVINE SLOVENSKE POLICIJE OD LETA 1850 DO DANES

Zgodovina kočevske in ribniške policije

V ČASU FRANCA JOŽEFA I.
(1850 - prva svetovna vojna)

Začetki oblikovanja zametkov slovenske policije segajo v leto 1849, ko je cesar Franc Jožef I. po francoskem vzoru potrdil ustanovitev nove varnostne organizacije – orožništva v avstrijskem cesarstvu, kamor je takrat spadala večina današnjega slovenskega ozemlja.

Orožnika, okoli leta 1850
● Fotografija iz knjige Fritz Hörmann, Gerald Hesztara: Zwischen Gefahr und Berufung, str. 278, Museumsverein Werfen 1999

ččen, ne nižji od 170,5 cm, z znanjem deželnega jezika, branja in pisanja ter dobrega vedenja in neomadeževane preteklosti. V orožniške vrste so v največjem številu prehajali vojaki. V službo so jih sprejemali najmanj za 10 let, pozneje za štiri leta.

Ko so fantje vstopili v orožniški stan so morali zapriseči:

»Svečano prisegam pri vsemogočnem Bogu, njegovem apostolskemu veličanstvu, najpresvetlejšemu knezu in gospodu Francu Jožefu Prvem, po milosti božji cesarju Avstrije, kralju Češke itd., apostolskemu kralju Ogrske, in veljavnim zakonom domovine zvestobo in vdanost.

Prisegam, da bom kot c. k. Orožnik (orožniški častnik) službo javne varnosti, reda in miru po navodilih in kot vajak po vojaških zakonih in predpisih, posebej postavljene naloge vestno izpolnjeval, pri čemer bom imel pred očmi zmeraj koristi službe, njegovega visočanstva in države, zakone kot tudi meni dane ukaze za to pristojnih oblasteh, mojih predstavljanih in višjih z vojni poslušnostjo izpolnjeval ter službeno skrivnostno skrbno varoval. Tako naj mi Bog pomaga!«

● Pavle Čelik: Orožništvo na Kranjskem, str. 158, Ljubljana 2005

Orožniški štabni častnik v paradni uniformi, okoli leta 1900

● Fotografija iz knjige Fritz Hörmann, Gerald Hesztara: Zwischen Gefahr und Berufung, str. 282, Museumsverein Werfen 1999

KRALJEVINA SHS-JUGOSLAVIJA
(1918-1941)

Po koncu prve svetovne vojne in razpadu Avstro-Ogrske je Slovenija v novonastalo Kraljevino Srbov, Hrvatov in Slovencev (SHS) vstopila s svojimi varnostnimi silami. Leta 1918 so orožniki in policijski stražniki že sodelovali s slovensko vojsko in pod vodstvom generala Rudolfa Maistra zagotovili, da sta severna Štajerska in južna Koroška ostali v Sloveniji.

Orožniški podpolkovnik Rudolf Cvetko, aprila 1941

● Foto dokumentacija Oddelka za zgodovino in uporabno umetnost, Narodni muzej Slovenije

Orožniško poroko so določala razna zakonska pravila. Prva uredba o porokah častnikov iz leta 1923 je med drugim določala: »Orožniški podčastniki, kaplarji in stalni orožniki se lahko poročijo po končanih osmih letih službe v orožništvu ... Pripravniki orožništva se kot poročeni ne sprejemajo, niti se ne morejo poročiti. Poroko orožniškim podčastnikom, kaplarjem in stalnim orožnikom lahko odobri komandant celotnega orožništva (brigadni, pozneje polkovni general s sedežem v Beogradu). Orožniški podčastnik in kaplar ali stalni orožnik, ki se poroči brez odobritve pristojnih organov, je odpuščen iz orožništva.« Pozornost pa je bila usmerjena tudi na nevesto. Ta je morala biti iz dobre družine, moralno neoporečna itd.

Poroka orožniškega podnarednika Antona Suhadolnika (orožniška postaja Gornji Petrovci) s Karolino Jakič iz Markovcev na dvorišču gostilne Štefanec v Šalovcih 27. 3. 1940. Zenin je v predpisani orožniški uniformi po uredbi iz leta 1939. Narednik Leopold Molk (komandir orožniške postaje Gornji Petrovci) s sabljo M-1920 sedi skrajno desno in nosi še starejšo različico orožniške uniforme po dopolnjeni uredbi iz leta 1935.

● Fotograf Julij Schönauer (1894–1944) iz Šalovcev, zasebna last

DRUGA SVETOVNA VOJNA
(1941-1945)

Nemci, Italijani in Madžari so po zasedbi slovenskega ozemlja vzpostavili svoj policijski aparat, v katerega so vključili tudi del varnostnih sil Kraljevine Jugoslavije. Hkrati so organi narodnoosvobodilnega boja, ki so se uprli okupatorjem, in nove, med vojno nastale oblasti ustanavljali svoje varnostne organe in službe. Te so delovale na področju varnosti in so se sprva imenovalе vaše straže.

Narodna zaščita Briško-beneškega okrožja v Brdih, poletje 1944

● Muzej novejšje zgodovine Slovenije

ne bom odnehal v boju do popolne zmage nad fašističnimi okupatorji, do popolnega ureščenja velikih osvobodilnih ciljev slovenskega naroda in delovnega ljudstva. Prisegam, da v boju za te velike osvobodilne cilje ne bom štedil svojih sil in da se ne bom ustrašil žrtav in težav ter da bom, če bo to potrebno, žrtvoval za svoj narod tudi svoje življenje. Smrt fašizmu - svoboda narodu!«

● Strokovni list Ljudske milice, str. 396, št. 10-11, 1952

Narodna zaščita je bila sestavni del partizanske vojske, zato so bile njene enote vojaško organizirane, njeni pripadniki pa so nosili vojaške uniforme.

Tečajniki za narodno zaščito v Semiču, v Beli Krajini na osvobodjenem ozemlju

● Muzej novejšje zgodovine Slovenije

Usposabljanje narodnih zaščitnikov je potekalo na posebnih tečajih. Sanitetni tečaji so bili namenjeni predvsem pripadnicam. V letih 1944–1945 je bila znana šola v Semiču.

SOCIALISTIČNA JUGOSLAVIJA
(1945-1991)

Petega maja 1945 je bila v Ajdovščini oklicana slovenska vlada. Njen predsednik je bil Boris Kidrič, minister za notranje zadeve pa Zoran Polič. Nova vlada je državne uslužbenke pozvala, naj se javijo na starih delovnih mestih. Sledilo je preverjanje njihovega delovanja med vojno, ponovno sprejeta je bila le tretjina mož.

Miličnika pri varovanju nogometne tekme, po letu 1974

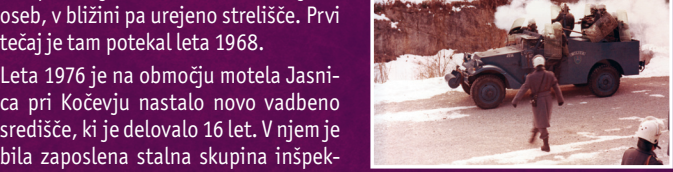
● Fotoarhiv Ministrstva za notranje zadeve

budno varoval pridobitve narodnoosvobodilnega boja in ustavni red – ljudsko oblast ter bratstvo in enotnost naših narodov, da bom zvesto izpolnjeval dane mi naloge zaradi okrepitev in razvoja teh pridobitev in da bom do zadnjega diha zvest narodu in svoji domovini Federativni ljudski republiki Jugoslaviji. Če prekršim to svojo slovesno prisego, naj me zadene neusmiljena kazen vojaškega zakona, splošno sovraštvo in prezir naših narodov in preklestvo domovine.«

Miličniki na Ugarju, okoli leta 1975

● Fotografija zasebna last

Oddelek milice na vaji pri vzdrževanju javnega reda, Jasnica, začetek leta 1977

● Fotografija zasebna last

SAMOSTOJNA SLOVENIJA
(1991-)

Slovenska policija je v procesih osamosvajanja imela pomembno vlogo.

Policisti, v Tacnu okoli leta 2001

● Fotoarhiv Ministrstva za notranje zadeve

Prvega marca leta 1991 je bil med kočevskimi gozdovi v vasi Gotenica ustanovljen novi vadbni center slovenske policije. V vadbem centru se usposabljuje policisti in uslužbenki, zaposleni v javni upravi.

Konjeniška enota policije, okoli leta 2001

● Fotoarhiv Ministrstva za notranje zadeve

Ob osamosvojitvi Slovenije je Gotenica odigrala pomembno vlogo. Tam se je skladiščilo orožje, ki je bilo nato uporabljeno v osamosvojitveni vojni. Tam so se urile enote, ki so v vojni odigrale vidno vlogo in tam je nastal zametek kasnejše slovenske vojske.

Tedanjí organi za notranje zadeve z milico so v številnih akcijah od leta 1989 dalje, v vojni in povojnih dogodkih pokazali, da so pripravljeni in usposobljeni za obrambo slovenskega naroda, slovenskih državljanov in slovenskega ozemlja.

Leta 1991 je bilo v Sloveniji okoli 4400 uniformiranih miličnikov in 440 kriminalistov.

V novi državi je bila oblikovana tudi nova zaprisega, ki se glasi:

»Slovesno prisegam, da bom pri izvajanju nalog vestno, odgovorno, humano in zakonito izpolnjeval svoje naloge ter spoštoval človekove pravice in temeljne svoboščine.«

● Tadeja Kolenc: Slovenska policija, str. 1, Ljubljana 2002

Menjava tabel na mejnem prehodu Ljubelj, leta 1991

● Muzej novejšje zgodovine Slovenije

Takoj po razglasitvi samostojnosti 26. junija 1991 se je Slovenija znašla v vojni. Iz nje smo po desetih dneh kljub veliki premoči agresorjeve vojske izšli kot zmagovalci in kasneje s sprejetjem ustave uresničili tisočletni sen, da lahko o svoji usodi odločamo sami.

Zamaskirani helikopter v Gotenici, 26. junija 1991

Letalska enota milice se je v Gotenico preselila junija 1991 iz Brnika, z vsemi petimi helikopterji.

● Arhiv Ministrstva za notranje zadeve

POLICIJA NA RIBNIŠKEM

Revolucionarnega leta 1848 se je v Avstrijskem cesarstvu pokazala potreba po narodni straži ali gardi, ki bi skrbela za vzdrževanje javne varnosti. Čeprav naj bi jo ustanovili le v vaseh, trgih in mestih, ki imajo vsaj tisoč prebivalcev, so jo kljub tej omejitvi ustanovili tudi v Ribnici.

Pevski zbor v gostilni pri Birtku na Hribu v Loškem Potoku. Desno orožniški podčastnik, 6. januar 1939.

● Digitalna zbirka fotografij Muzeja Ribnica, original zasebna last

bivalcev, kar je pomenilo največje število prebivalcev na orožnika v 12. deželnem orožniškem poveljstvu. Orožniška postaja Ribnica je prednjačila še v enem pogledu in sicer je pokrivala največjo površino (v km²) na enega orožnika v 3. oddelku (s sedežem v Novem mestu) 12. deželnega orožniškega poveljstva.

Ena od stvari, ki so zaznamovale Postajo milice Ribnica, je bila selitev postaje po različnih lokacijah v Ribnici. Šele leta 1963 je takrat 13 zaposlenih miličnikov dobilo za delo primerne prostore, in sicer na Šeškovi ulici 5 (danes Škrabčev trg 5). V teh prostorih so policisti ostali več kot 30 let, vse do leta 1999, ko so se preselili na sedanjo lokacijo na Gorenjski cesti 7. Po letu 1980 je bilo na PM Ribnica zaposlenih med 18 in 22 miličnikov. Zaradi družbenih sprememb in z njimi povezanih organizacijskih sprememb se je število zaposlenih po letu 1990 precej zvišalo. Policijska postaja Ribnica je takrat začela varovati zeleno mejo z Republiko Hrvaško.

Slavc Likar, gozdni miličnik v Kočevju (levo) in Ivan Gradič, miličnik v Ribnici (desno), okoli leta 1950

● Zasebna last

PP Ribnica danes pokriva območje občin Ribnica, Sodražica in Loški Potok, kjer opravlja vse svoje splošne naloge. Na območju Občine Loški Potok skrbi za varovanje schengenske meje in opravlja mejno kontrolo na maloobmejnih prehodih v Novem Kotu in Podplanini.

Odprtje novih prostorov policijske postaje Ribnice, 28. december 1999

● Zasebna last

Franc Novak, pomočnik komandirja PP Ribnica ob svoji zbirki policijskih kap, PP Ribnica, okoli leta 2004

● Zasebna last